This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

Digitized by Google

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186244536

NAUK
KRSTJANSKI
U KRATKO SLOŽEN
PO NAREGJENJU SVETOGA OCA PAPE
132179
KLEMENTA VIII.
OD PRISVIJETLOGA
ROBERTA BELLARMINA
SVETE RIMSKE CRKVE KARDINALA.
ZA TISKANJE PRIREDJEN.

U DUBROVNIKU.
Tiskom i Nakladom P. Fr. Martecchini.
1875.

Digitized by Google

J 3371

Digitized by Google

NAUK KRŠĆANSKI

U Ime Oca, i Sina i Duha Svetoga. Amen.

MOLITVA GOSPODINOVA.

1. Oče naš koji jesi na nebesih sveti lo se ime tvoje.
2. Prigji kraljestvo tvoje.
3. Budi volja tvoja kako na nebu tako na zemlji.
4. Kruh naš svagdanji daj nam ga i danas.
5. I odpusti nami duge naše, kako i mi odpuštamo dužnikom našijem.
6. Neuvedi nas u napas.
7. Dali oslobodi nas oda zla Amen.

POZDRAVLJENJE ANGJEOSKO

Zdrava Marijo milosti puna, Gospodin s' tobom, Blagosovljena ti megju ženami, i blagoslovljen plod utrobe tvoje Jezus: Sveta Marjo, majko Božija, moli za nas grešnjike sad i na čas smrti naše Amen.

VJEROVANJE APOSTOLSKO

1. Vjerujem u Boga Oca svemogućega, stvoritelja Neba i zemlje.
2. I u Jezusa Isukrsta Sina njegova jedinoga Gospodina našega.
3. Koji bi začet po Duhu Svetomu, porogjen od Marije Djevice.

Digitized by Google

4. Mučen pod Poncijom Pilatom, propet umro, i pokopan.

5. Side nad Pako, treći dan uskarsnu od mrtvijeh.

6. Uzide na nebesa, sjedi ob desnu Boga oca svemogućega.

7. Odtud ima doći suditi žive i martve.

8. Vjerujem u Duha Svetoga.

9. Svetu Crkvu Katoličansku: Svetijeh općinu.

10. Odpuštenje grijehâ.

11. Uskrsnuće telesâ.

12. Zivot vječni. Amen.

ZDRAVA KRALJICA.

Zdrava kraljico Majko Milosrdja, zivote sladosti, i uhvanje naše zdravo. K tebi vapijemo izagnani sinovi Eve- K' tebi uždišemo evileći i plačući u ovoj dolini suzâ. Nu dakle odvjetnice naša, one tvoje milostive oči k' nami obrati. I Jezusa blagoslovjenoga, plod utrobe tvoje nami po ovomu izagnanju ukaži. O blaga, o mila o sladka Djevo Mario.

DVA OTAISTVA POGLAVITA NAŠE SVETE VJERE.

1. Jedinstvo i Trojstvo Božije.

2. Upućenje i Smrt našega Spasitelja: i da Bog dava dobrijem Raj, a zliem pako u vjeke.

Digitized by Google

DESET ZAPOVJEDI BOŽIJEH.

1. Ja jesam Gospodin Bog tvoj nemoj imat drugoga Boga izvan mene jednoga.
2. Ne uzmi isprazno ime Božije.
3. Spomeni se svetkovat dan svećani.
4. Poštuj oca i mater.
5. Ne ubi nikoga.
6. Ne sagriješi bludno.
7. Ne ukradi nikomu ništa.
8. Ne reci krivo svjedočanstvo.
9. Ne požudi tugju ženu, ni žena tugjega čovjeka.
10. Ne požudi tugje stvari.

DVIJE ZAPOVJEDI od LJUBAVI.

1. Ljubiti Boga vrhu svake stvari.
2. Ljubiti iskrnjega kako sebe istoga.

DVIJE ZAPOVJEDI od NARAVI.

1. Što hoćes razložito da tebi učini drugi, to i ti učini drugomu.
2. Sto nećes razložitim načinom da tebi ne učini drugi, to i ti ne učini drugomu.

PET ZAPOVJEDI SVETE MATERE CRKVE.

1. Slušati Misu svake Nedjelje, i u ostale Svece zapovjedne.
2. Postit korismu, posna bdjenja, što se zovu vigjlije, četiri vremena i ne jestit mesa u petak ni u Subotu.

Digitized by Google

3. Ispovigjet se najmanje jednom na godište a pričestiti se o Uskrsenju.

4. Ne pirovati u vremena zabranjena; to je od prve Nedjelje Došašća do Vodokrsća; i od prvoga dana korizme do osam dana po Uskrsenju.

5. Platiti desetine.

SEDAM SVETIJEH SAKRAMENATÂ.

1. Krštenje.
2. Krizmanje.
3. Pričešćenje to jest Tijelo Isukrstovo.
4. Pokora to jest Ispovjes.
5. Ulje Sveto ili napokonje pomazanje.
6. Red sveti.
7. Ženitba.

IZPOVJES.

Ispovjedam Se Bogu Svemogućemu, blaženoj Marij vazda Djevici, blaženomu Mihajlu Arkangelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetijem Apostolom Petru i Pavlu svijem Svetijem i tebi Oče jer mnogo sam sagriješio mislim, riječim, i djelom, moj grijeh, moj grijeh, moj priveliki grijeh; zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihajla Arkangjela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete Apostole Petra i Pavla, sve Svete i tebe Oče da se moliš za mene Gospodinu Bogu našemu.

PET STVARI ZA DOBRO SE ISPOVIGJET.

1. Promislit grijehe velikom pomnjom
2. Kajati se od grijehâ velikom bolesti.

Digitized by Google

3. Učinit odluku temeljitu da se neće na grijeh povratiti.

4. Pravedno i cjelovito ispovidjeti grjehe bez ijednoga zatajati.

5. Izvršiti pokoru kojuti naredi Otac dukovni.

TRI STVARI ZA DOSTOINOSE PRIČESTITI.

1. Postit od po noći do pricèsćenja.

2. Biti u milosti Božioj t. j. bez smrtnoga grjeha na duši.

3. Razmišljat bogoljubno koga imaš primiti u svoje prsi: t. j. Boga pravoga, živoga i istinitoga Jezusa Isukrsta, porodjena od Pričiste Djevice Marije.

SEDAM DARÂ DUHA SVETOGA.

1. Mudros.
2. Razum.
3. Svjet.
4. Jakos.
5. Umjetnos.
6. Bogoljubnos.
7. Strah Božiji.

SEDAM DJELÀ MILOSRDJA TELESNJEH.

1. Napitati gladnoga.
2. Napojiti žednoga.
3. Ogjestit gologa.
4. Primit putnika.
5. Pohodit nemoćnike.
6. Pohodit tamničare.
7. Pratiti i pokopati mrce.

Digitized by Google

SEDAM DJELÂ od MILOSRGJA DUHOVNIJEH.

1. Svjetovati sumnjive.
2. Učiti neumjetne.
3. Pokarati grešnike.
4. Razgovoriti žalosne.
5. Prostit uvrijede.
6. Podnosit ustrpljivo usionike.
7. Moliti Boga za žive i mrtve.

SEDAM SMRTNIJEH GRIJKHÂ,

I KREPOSTI NJIM SUPROTIVNE.

1. Oholas kojoj se suprotivi podnižnos.
2. Lakomos » » » blagodarnos.
3. Bludnos » » » čistoća.
4. Sržba » » » ustrpljenje.
5. Proždrlos » » » trijeznos.
6. Nenavidnos » » » ljubav bratinska.
7. Ljenos » » » nastojanje na dobro.

ŠES GRIJEHÂ PROTIVA DUHU SVETOMU.

1. Neufanje spasenja.
2. Zlo ufanje spasiti se bez dostojanstvâ i dobrijeh djelâ.
3. Suprotivi ti se istini poznanoj.
4. Nenaviditi iskrnjemu dobra duhovna.
5. Otvrdnuće u grijesima.
6. Nepokajanje.

Digitized by Google

ČETIRI GRIJEHA KOJA VAPE OSVETU PRID LICEM BOŽIJEM.

1. Ubojstvo povoljno.
2. Puteni grijeh protiva naravi.
3. Potisnuće siromahâ udovicâ i sirotâ.
4. Uzdržanje plate težakâ.

DEVET NAČINA S KOJIJEM POSTAJEMO UDIONICI TUGIJEH GRIJEHÂ.

1. Svjetovati koga na grjeh
2. Zapovigjeti mlagjemu da sagriješi.
3. Pristajati na tugje grijehe.
4. Mamiti ili poticati koga na grjeh.
5. Hvaliti tugje grijehe.
6. Tajati starjcšini grijehe mlagjijeh, kad si držan kazatijih.
7. Ne pokarati mlagje kada skrive.
8. Pomagati djelom tugje grjehe.
9. Braniti tugje grjehe.

ČETIRI NAJPOSLJEDNJA COVJEKA.

1. Smrt.
2. Sud.
3. Pako.
4. Raj.

TRI SVJETOVANJA EVANGJELJSKA.

1. Uboštvo povoljno.
2. Čistoča nepristavna.
3. Posluh u svakoj stvari koja nije grjeh.

Digitized by Google

PET ĆUĆENSTVA TIJELA NAŠEGA S' KOJIMI MOŽEMO UČINITI DOBRA I ZLA.

1. Vidjenje.
2. Čuvenje.
3. Vonjanje.
4. Okušanje.
5. Ticanje.

TRI KREPOSTI BOGOSLOVNE.

1. Vjera 2. Ufanje 3. Ljubav.

ČETIRI KREPOSTI STOŽERNE ILI GLAVNE.

1. Razbornos 2. Pravda 3. Trjeznos ili uztegnuće. 4. Jakos.

ĆETIRI STVARI POTREBITE ZA SAHRANITI SE.

1. Vjera 2. Uhvanje 3. Ljubav 4. Dobra Djela.

DJELA.

Kreposti Bogoslovnijeh Vjere, Ufanja i Ljubavi s'Djelom Pokajanja.

Ko bogoljubnijem srcem učini i veće puta na dan djela Vjere, Ufanja, Ljubavi, Pokajanja i odluke, da će se često a osobito pri smrti ispovigjet i pričestit, dobiva svaki put sedam godistâ i sedam četerdesetnicâ Proštenja; ko jih bude činit svaki dan svega mjeseca i priko tega jednom ispovidise, i pričesti, mo-

Digitized by Google

leći kakoje miso S. Oca Pape, dobiva prošte-nje potpuno. Oba ova dva prostenja može ili za sebe uzet ili za mrtve. A ko jih učini na čas svoje smrti, dobiva tak ođjer prošlenje potpu-no. Sve po dopuštenju SS. OO. PP. Bened. XIII. i Bened XIV. Nenad. Nauk. Lib. 293.

DJELO od VJERE.

Gospodine, Bože moj, ja vjerujem temeljito sve žto vjeruje, i uči nas S. Mati Crkva, jer ti koji nemožeš privariti ni bit privaren, to si sve njoj objavijo; a osobito vjerujem da si Ti jedini Bog u tri Sobstva Božanstvena, Otac i Sin i Duh Sveti; da se Sin učini Čovjek i umre na križu za naše spasenje; da ćeš dati dobrijem Raj a zlijem Pako u vijeke.

DJELO od UFANJA.

Gospodine Bože moj, ja ufam stanovito da ćeš mi dati proštenje svijeh moijeh grijehâ tvoju milos i slavu vijećnu po dostojanstvu Jezusa Isukrsta Sina tvoga, jerbo si Ti privjeran i svemogućé tako obećo, ako uzbudem dobro djelovati; a ja odlučujem s tvojom svetom pomoći da ću dobro djelovati.

DJELO od LJUBAVI.

Gospodine Bože moj, jerbo si Ti dobrota neizmjerna ja te ljubim vrh svijeh stvari; i za

Digitized by Google

ljubav tvoju, ljubim moga iskrnjega kako sama sebe, i odlućujem obsluživat sve tvoje svete zapovjedi, i često u životu a nadasve pri mojoj smrti ispovidit se i pričestit.

DJELO od POKAJANJA.

Gospodine Bože moj, jerbo grieśeći izgubijo sam Raj a dobijo Pako, ali najveće jer sam uvrijedio Tvoju dobrotu neizmjernu koju ljubim vrh svijeh stvari, ja se bolim i kajem od svijeh moijeh grijehâ i mrzim na njih iz svega srca; odlućujem unaprijed prije umrijeti, nego igda veće Tebe uvrijediti.

MOLITVA.

Svemogući vjekuvjećni Bože, daj nam Vjere Ufanja Ljubavi i Pokajanja, uzmnoženje i napredovanje, ter da zaslužimo dostignuti što zapovjedaš, Isukrstom Gospodinom našijem, Tako budi.

Digitized by Google

ISTOMAČENJE
NAUKA KRSTJANSKOGA.

O svrsi Krstjanina, i o zlamenju S. Križa.
(Učitelj pita, Učenik odgovara.)

U. Jesili ti krstjanin?

Od. Jesam po milosti Božjoj.

U. Ko je krstjanin?

Od. Jes oni koji spovjeda vjeru, i zakon Isukrstov.

U. U čemu se sadrži navlastito vjera Isukrstova?

Od. U dva poglavita Otajstva, koja su zatvorena u zlamenju S. Križa; to jes u Jedinstvu i Trojstvu Božijemu, i u Uputjenju i smrti našega Spasitelja.

U. Što hoće rijeti Jedinstvo i Trojstvo Božije?

Od. Hoće rijeti da u Boga jes jedno samo Božanstvo, ili će mo rijeti biće i narav Božanstvena, koja ništa ne manje jes u tri Sobstva Božanstvena, koja se zovu Otac, Sin, i Duh Sveti.

U. Zašto su tri Sobstva Božanstvena?

Od. Zašto Otac nema početka niti ishodi od inoga Sobstva, Sin izhodi od Oca, a Duh Sveti izhodi od Oca, i od Sina.

U. Zašto su jedan sam Bog ova tri Sobstva Božanstvena?

O. Jer imaju jedno isto biće, jedno isto mogućstvo jednu istu dobrotu i jednu istu mudros.

U. Što hoće rijeti upućenje i Smrt našega Spasitelja?

Od. Hoće rijeti da Sin Božiji, to jes drugo

Digitized by Google

Sobstvo Prisvetoga Trojstva učinijo se je čovjek, i umro na Križu za spasenje naše.

U. Kako su zatvorena ova dva Otajstva u zlamenju S. Križa?

O. Jer zlamenje S. Križa čini se stavljajući prvo desnu ruku na čelo, govoreći: *u ime Oca;* za tijem pod prsi govoreći: *i Sina;* napokon na rame lijevo i desno govoreći: *i Duha Svetoga:* Amen.

U. Kako se dakle ovdi kaže prvo Otajstvo Prisvetoga Trojstva?

Od. Jer ova riječ, *U ime:* zlamenuje Jedinstvo; ostale riječi zlamenuju Trojstvo.

U. Pokaži sad drugo Otajstvo.

Od. Zlamenje S. Križa prikažuje smrt Spasitelja, koji pokle se učini čovjek, ter pokle nauči put spasenja naukom, životom, izgledom i čudesima, umre na S. drvu križa.

ISTOMAČENJE VJEROVANJA.

U. Koje je pravilo vjere?

Od. Jes Simbô Apostôski koji naški zove se Vjerovanje.

U. Reci Vjerovanje.

Vjerujem i ost. — kako na listu 3

U. Ko je složio Vjerovanje?

Od. Dvanaest Apostolâ, i zato su dvanaes škljanâ.

U. Što uzdrže u kratko ovi Škljani?

Od. Sve ono što poglavilo i otvoreno, ima se vjervovat o Bogu i o crkvi njegovoj zaručnici; er osam prvijeh škljanâ pripadaju se Bogu, a četiri posljednja crkvi.

Digitized by Google

U. Istomaći prvi škljan.

Od. Ja vjerujem krepko u jednoga samōga Boga, koji je Otac naravni svoga jedinoga Sina, ter zajedno jes Otac po milosti svijeh dobrijeh Krstjanâ, koji radi toga zovuse sinovi Božiji posinovljeni. Napokon jes Otac po stvorenju svijeh inijeh stvari, i ovi Bog jes svemogućʹ zašto bo može učiniti sve, što hoće, i stvorijo je od ništa nebo i zemlju sa svim onim što se u njih nahodi, to jes vaskolik svjet.

U. Istomaći drugi škljan.

Od. Ja vjerujem jošter i u Jezusa Isukrsta, koji je Sin jedini Boga Oca, er bi porogjen vijekovno od istoga Oca, ter jes Bog viječni neizmjerni; svemogući stvoritelj i Gospodin naš, i svijeh strarih kako i Otac.

U. Istomaći treći škljan.

Od. Ja vjerujem da Isukrs ne samo jest pravi, Bog, nego i pravi Čovjek, er uze put čovječansku od neoskvrnjene Djeve Marije po kreposti Duka Svetoga; i tako porodise na zemlji od Matere bez oca, kakono na svijetu bjaše rogjen od Oca bez Matere.

U. Istomaći četvrti škljan.

Od. Ja vjerujem da Isukrst, da bi iskupijo svijet svojom ne pricjenjenom krvi, bî mučen pod Ponciom Pilatom vladaocem žudjelske zemlje, buduči bijo bičevan trnjem okrunjen i postavljen na križ, na kojemu umrje, i s'koga dignut ukopan bi u grob novi.

U. Istomaći peti škljan.

Od. Ja vjerujem da Isukrs netom umre, sigje dušom u Limbo svetijeh Otacâ, a treći dan koji bi Negjelja, uskrsnu slavan i slavodobitnik.

Digitized by Google

U. Istomači šesti škljan.

Od. Ja vjerujem da Jezus Isukrs budući bijo četresti danâ sa svojijem Apostolima, da bi potvrdijo mnogijem prikazanjima svoje istinito uskrstnutje, uzide na najviše nebo, ter ondi sjedi vrhu svijeh Korâ angjeoskijek ob desnu Oca; to jes u slavi jednak Ocu, kakono Gospodar i vladalac svega stvorenja.

U. Istomači sedmi škljan.

Od. Ja vjerujem da isti Gospodin naš Jezus Isukrs na svrhu svijeta pritići s neba, s' privelikijem mogućtvom i slavom, i sudiće vas narod čovječanski, dajući svakomu uzdarje ili pedepsu kako ko bude zaslužijo.

U. Istomači osmi škljan.

Od. Ja vjerujem u Duha Svetoga, koji jes treće Sobstvo Prisvetoga Trojstva, i ishodi od Oca i od Sina, ter je u svemu i sasvijem jednak Ocu i Sinu; to jes Bog vjekovni, neizmjeran, svemogući, stvoritelj i Gospodin svijeh stvari kakono Otac i Sin.

U. Istomači deveti škljan.

Od. Ja vjerujem takodjer da jes jedna sama Crkva, koja je skupština svijeh vjernijeh Krstjanâ koji su kršteni, i vjeruju i spovjedaju vjeru Isukrsta Gospodina načega, i spoznavaju Namjesnikom istoga Isukrsta na zemlji, vrhovnoga Papa rimskoga.

U. Zašto ova Crkva zove se sveta i katolićanska?

O. Zove se sveta, jer ima glavara sveta koji jes Jezus Isukrs, i jer ima mnoga udâ sveta, vjeru, zakon i svetotajstva, a nazivlje se katolićanska to jes obćena.

Digitized by Google

U. Što će rijeti svetijeh Občina?

Od. Hoće rijeti udioništvo molitavâ i svieh dobrijeh djelah koja se u toj crkvi čine; kakono u tjelu čovječanskomu, dobra jednoga uda jesu udionici sva ina uda.

U. Istomači deseti škljan.

Od. Ja vjerujem da u svetoj Crkvi jes istinito otpuštenje grijeha kroz svete Sakramente, i da u njoj ljudi od sinovâ djavolskijeh i osugjenijeh u Pako, postanu sinovi Božiji baštinici kralještva nebeskoga.

132179

U. Istomači jedenaesti škljan.

Od. Ja vjerujem da na svrhu svjeta svi ljudi imaju uskrsnuti, i uzeti ista tijelesa koja prije imahu, a to po krepostju Božijom kojemu nije ikakva stvar nemogučna.

U. Istomači dvanaesti škljan.

Od. Ja vjerujem da dobrijem krstjanima jes odregjen život vječni pun svake čestitosti, a lišen svakoga zla; i da protiv nevjernični i zlijem krstjanima, odregjena je smrt vjekovječna puna svake tuge i bez ikakva dobra.

U. Što hoće rijeti: Amen?

Od. Hoće rijeti to jes, u istinu; istina.

ISTOMAČENJE OČENAŠA I ZDRAVE MARIJE.

U. Budući jur govorili od onomu što se ima vjerovati, danu vidjmo sada umijes li ono što se ima i od kogase ima ufati, umijes li očenaš?

Od. Umijem dobro jer je ovo prva stvar što sam naučijo, i govorim ga svako jutro i svaki večer zajedno zdravom Marijom i s Vjerovanjem.

Digitized by Google

U. Reci dakle Oce naš.

Od. Oče naš — kako na listu 3

U. Ko je složio ovu molitvu.

Od. Nju je složjo Isukrs Gospodin naš, i rodi toga jes od svijeh nijeh najizvrsnija.

U. Što se u skupu uzdrži u ovoj molitvi.

O. Sve ono što se može prositi i ufati od Boga, ere su sedam prošenjâ; u prve četiri prosi se da nam poda dobra, o u tri slijedeće da nas izbavi oda zla. I toliko o dobru, prvo se prosi slava Božija; drugo priveliko dobro naše; treće da budemo dostignuti rečeno dobro; četvrto način koijem će mo uzdržati rečenu milos Božiju. A koliko o zlu, prosise, da nas izbavi najprije oda zla prošastoga, drugo oda došastoga, treće oda zla sadanjega; ter tako od svakoga zla.

U. Istomaći ove rijeći koje su prid prvim prošenjem; to jes Oče naš koji jesi na nebesijeh.

Od. Ovo je ištom malahan prigovor, u komu se daje razlog zašto smijemo govoriti s' Gospodinom toliko velikijem i zašto ufamo biti uslišeni. Govori se dakle da Bog jes otac naš stvorenjem i posinvoljenjem, i radi tega kako sinovi utjećemo se njemu. I prilaga se da jes na nebesijeh kako Gospodin svega svijeta ter s' toga znamo da nas može uslišiti, ako hoće, i tako ufamo da hoće er je Otac.

U. Istomaći prvo prošenje.

O. U prvomu prošenju prosimo da Bog bude poznan od svijeta; i tako da njegovo sveto ime bude od svijeh poštovano i proslavljeno, kako se pristoji.

U. Istomaći drugo prošenje.

Od. Prosimo u drugomu da prigje rajsko kraljestvo koje nam je obećo; to jes da dos-

Digitized by Google

piuši hrvanja koja imamo s' djavlom sa svijetom i s' puti, prigjemo k' blaženstvu vječnomu u kojemu će mo kraljevati s'Bogom bez ikakve opreke.

U. Istomači treće prošenje.

Od. Prosimo u trećemu milos Božiju, da budemo obsluživat izvrsno njegone svete zapovjedi, kakomu poslužni jesu vazda Angjeli na nebu, ere put kojiem se uzlazi u kraljestvo, jes obsluženje zapovjedi Bozijeh.

U. Istomači četvrto prošenje.

Od. U. četvrtomu prosimo kruh svakdanji tako duhovni, to jes riječ Božiju i Sakramente; kako i telesni, to jes hranu i odjeću ere Riječ Božija pripovijedana od propovijedalacâ, i štovana od nas u knjigah duhovnijeh, i sveta otajstva, a poglavitijem načinom ispovjesti i pričešćenja jesu puti privrjedni i mogući koliko je od njihove strane, to jes ako se od nas što ne pomanjka, da stečemo i uzdržimo milos Boziju o kojoj govorismo u prednjemu prošenju. A hrana i odjeća nami su potrebna da budemo uzdaržati ovi život u Božijoi službi.

U. Istomači peto proženje.

Od. Prosimo u petomu da nas Bog isbavi oda zla prosaštoga, to jes od grijehâ jur učinjenijeh, odpustivši nam dug krivine i muke koje bijahmo zaslužili; i prilaga se kako i mi odpuštamo dužnikom našjem to jes praštamo uvrede našim neprijateljom, ere nije razložno da nam Bog prosti grijehe, što su uvrede prevelike, ako mi nećemo prostiti uvriede nama učinjene, što su uvrjede prem male tegote.

Digitized by Google

U. Istomači šesto prošenje.

Od. Prosimo u šestomu, da nas Bog isbavi od napostovanja, koja su zla dohodeća; ili nedopustujući da budemo napostavani, ili dajući nam milos da ne budemo predobiveni.

U. Istomači sedamo prošenje.

Od Prosimo u sedmomu da nas Bog isbavi oda zla sadašnjega to jes od svake tuge i nevolje: i k' tomu od svake taste čestitosti, i veličanstva vremenitoga ako on vidi da će nam nauditi spasenju duhovnomu.

O POZDRAVLJENJA ANGJESKOMU.

U. Reci zdravu Mariju.

O. Zdrava Marija — kako na listu 3

U. Čigove su ove riječi.

Od. Jedan dijo jes Arkangjela Gabrijela, dijo Svete Elizabete a dijo Svete Crkve.

U. Zašto govoriš zdravu Mariju za Očenašem?

Od. Neka istoćisćem ili uprosenjem pri hlanžane Djeve lašnje isprosimo ono što molimo od Boga. Ona je odvjetnica grešnikâ i puna milosti; i k'tomu stoji na nebu nad svijem Korima angjeoskim ter je prlugodna Bogu.

U. Neutjiceš li se ti za pomoć još ostalijem švecima?

Od. Utjecem se k' svijem Svetim, a osobito k' svecu mojega imena i k' momu Angjelu stražaninu.

Digitized by Google

O ZAPOVJEDI BOŽJEH.

U. Priđimo sada k' onemu što se ima djelovati, da Boga ljubimo i iskrnjega.

Reci deset zapovjedi.

Od. Ja jesam — kako na listu 5.

U. Ko je podo one zapovjedi?

Od. Bog u staromu zakonu, a poslje Isuhrst Gospodin naš jes njih potvrdio u novomu.

U. Što uzdrže skupno ove zapovjedi?

Od. Sve ono što se ima činiti da uzljubimo Boga i iskrnjega. Jer prve tri zapovjedi uče nas kako se imamo podnositi prema Bogu sreem, ustima i djelima. Ostale sedam uče nas dobro činiti iskrnjemu, i ne uditi mu u sobstvo u poštenju; u blagu, ni djelom ni riječi ni srcem. I tako svrha svijeh zapovjedi jes: ljubiti Boga vrhu svijeh stvari a iskrnjega kako samoga sebe.

U. Istomači prvu zapovjed?

Od. U početku opominje nas Bog da on jest naš pravi i vrhovni Gospodar, i toga radi držani smo služiti ga sa svom pomnjom. Uz to zapovjeda nam da neimamo spoznati ikakva inoga Boga, u čemu sagriješuju nevjernici, ki se klanjaju stvorenju mjesto Stvoritelju; takogjer čarovnici i vilenici, koji drže djavla za Boga svoga.

U. Istomači drugu zapovjed.

Od. Druga zapovjed zabranjuje psovke, i proklinjanje suproć Bogu i to jesu gnjesi prieški; kletve krive, neispunjenje zavjeta, i svako ino nepoštenje koje se riječima čini Bogu!

Digitized by Google

U. Istomači treću zapovjed

O. Treća zapovjeda obsluženje blagdanâ, što se uzdrži u uztegnuću službenoga rukotvorja neka bude vremena prionuti razmišljanju dobročinstva Božijeh, molitvi, pohogjati Crkve, i štiti duhovne knjige, slušati misu i službe božanstvene, i propovjedanja ter ina činiti prilična djela duhovna i sveta.

U. Istomaći četvrtu zapovjed.

Od. Četvrta naregjuje da se poštuje Otca i mati, ne samo priklonijem riječima ili otkrivenjem glave, da nu jošter pomagajući jih u njihovijem potrebam. I ono što se govori o ocu i o materi ima se ispuniti i s' ostalijem starješinam, prem da njim njesmo toliko dužni koliko ocu i materi koji su nas porodili, dali nam biće, odgojili nas s' velikijem trudom njihovijem.

U. Istomaći petu zapovjed.

Od. Peta zapovjeda da ikoga ne ubjemo nepravedno ni da mu ikakvo zlo ne učinimo u sobstvu. A rekoh nepravedno, er sudci koji osugjuju zločince na smrt, i službenici pravde koji jih ubijaju, kakono i vojnici u boju pravednomu ne sagrešuju kada ubijaju ili ranjaju.

U. Istomaći šestu zapovjed?

O. Zapovjeda šesta da se ne čini priljubovstvo to jes grjeh s' tugjom ženom; a razumje se to da se ne čini bludnos ni ikakav ini puteni grjeh.

U. Istomaći sedmu zapovjed?

O. Zapovjeda sedma da nitko ne uzme tugje blago potajno, što se zove lupeština, ni očito što se zove popadanje; i da se ne čini privare i himbe u prodavanju i kupovanju, ni u priličnijem takijem pogodbam: napokon da se ne čini šteta iskrnjemu u njegovu blagu.

Digitized by Google

U. Istomači osmu zapovjed?

O. U osmoj zabranjuje se krivo svjedočanstvo, mrmošanje, ozloglašenje, laži i svaka ina šteta iskrnjemu koja se čini jezikom.

U. Istomači dvije posljednje zapovjedi?

O. Zapovjeda Bog u dvije posljednje zapovjedi da nitko ne požudi ženu ili blago tugje; zaštobo on koji vidi srca, hoće da smo sveti i čisti ne samo izvan, dali i u nutra neka smo cielovito ter istino pravedni.

O ZAPOVJEDI CRKOVNIJEH I O SVJETOVANJIH.

U. Prilaži k'zapovjedima Božijem ono malo zapovjedi koje je Crkva nadostavila.

O. Zapovjedi S. Crkve jesu pet.

1. Slušati Misu — i ost. vidi na listu 5

U. Osim zapovjedi kojieh smo svi držani jeda li su koja svjetovanja izvrsna življenja?

O Jesu tri svjetovanja podana od našega Gospodina Jezusa Isukrsta onim koji žude dostignut izvrsnos.

U. Koja su to svjetovanja?

Uboštvo povoljno — kako na listu 9

O SVETBAH ILI SAKRAMENTIH.

U. Vigjeli smo jur do sad sva ona koja se imadu vjerovati ufati i djelovati, ostaje vigjeti svete Svetbe ili Sakramente kojiem se milos Boziju dobiva. Reci dakle koliko je Sakramenatah?

O. Jesu sedam.

1. Krštenje — kako na listu 6

Digitized by Google

U. Ko jih je postavio?

O. Jezus Isukrst Gospodin naš.

U. Što djeluje S. Krštenje?

O. Djeluje da čovjek postane Sin božiji i baštinik Raja Nebeskoga, dize sve grjehe, i napunja duše milostima i darima duhovnijem.

U. Što djeluje Krizma?

O. Utvrdjuje čovjeka neka se neboji spovjedati vjeru Isukrstovu; i tako čini da postanemo pravi vojnici spasitelievi.

U. Što djeluje Prièestjenje?

O. Goli miloš posvećujuću koja je život duhovni, ter nju uzmnaža svaki dan vecma. I za to daje se pod slikom kruha prem da u istinu ono nije kruh nego pravo Tijelo Gospodinovo; kako i ono što je u čaši nije vino prem da se čini da je vino nego je prava krv samoga Isukrsta Gospodina našega pod slikom vina.

U. Što djeluje Pokora?

O. Otpušta grijehe učinjene iza krštenja i čini da se grešnik obrati u prijateljstvo Božije kako cijeć grijeha bijaše postô njegov neprijatelj.

U. Što potrebuje da učini ko hoće primiti ovi Sakramenat?

O. Upotrebuje prvo, da ima boles svojieh grijeha, s' odlukom nikadar jih vece učiniti; za tim trebuje ispovidjet jih svijeh Redovniku koji ima oblas od staresina; a napokon trebuje izvrsiti pokoru naredjenu od Redovnika.

U. Što djeluje ulje Sveto?

O. Dize ostatke grijeha, dodaje veselje i jakos duši u hrvanju s' djavolom u oni najpokonji čas; i jošte pomaga prijati zdravlje tjelesno ako bude korisno spasenju duhovnomu.

Digitized by Google

U. Što djeluje Red sveti?

O. Daje krepos i milos Svještenicima i ostalim zerkovnim Služiteljima, da budu moći dobro izpuniti svoje dužnosti i ostale službe.

U. Što djeluje Sakramenat Ženitbe?

O. Daje krepos i milos onim što se zakonito združuju da žive u ženitbi s' mirom i dragosti; ter da ragjaju i othranjuju sinove u svetomu strahu Božijemu, neka budu imati veselje i u ovomu životu i u drugomu.

O KREPOTIH BOGOSLOVNIJEH

I STOŽERNIJEH ILI GLAVNIJEH.

U. Dovršismo jur četiri poglavita djela nauka Krstjanskoga, koja su Vjerovanje, molitva Gospodinova zapovjedi, i Sveti Sakramenti. Sad hoću da govorimo o krepostih i grijesih i onesijeh iniješ stvari, koje su veoma korisne življenju prikladnu volji Božijoj. Reci dakle koliko je kreposti poglavitijeh?

O. Jesu sedam; tri Bogoslovne, a četiri Stožerne.

U. Koje su Bogoslovne?

O. 1. Vjera, 2. Ufanje, 3. Ljubav.

U. Zašto se zovu Bogoslovne?

O. Jer ona riječ "Bogoslovne„ rijeti hoće stvar koja gleda k' Bogu i k' njemu spada.

U. Kako dakle Vjera Bogu spada?

O. Erbo čini da mi postavimo naše ufanje u Boga i da od njega ufamo vječni život po milosti istoga Boga i po našim zaslugam koje ništa ne manje ishode od milosti njegove:

Digitized by Google

U. Ljubav zašto Bogu spada?

O. Jer čini da mi ljubimo Boga vrhu svake stvari a iskrnjega kako nas istijeh radi Božije ljubavi.

U. Koje su kreposti stožerne ili glavne?

O. Razbornos, Pravda, Trijesnos i Jakos.

U. Zašto se zovu stožerne ili glavne?

O. Jer su poglavite, i kakono vrelo dobrijeh djela.

U. Istomači što čine ove kreposti?

O. Razbornos čini nas pomnijive i opazne u svakoj stvari neka nebudemo privareni niti privarimo drugoga.
Pravda čini da vratimo svakomu ono što je njegovo.
Trijesnos čini da ukrotimo neuredne požude.
Jakos čini da se nebojimo ikakve pogibelji ni iste smrti za službu Božiju.

O DARIH DUHA SVETOGA.

U. Koliko je darâ Duha Svetoga?

O. Jesu sedam.

1. Mudros — i ost. kako na listu 7

U. Čemu služe ovi dari?

O. Služe u pomoć kreposti i da nas učine izvrsnijeh u putu Božijemu: jer 1° strahom uzdržimo se od grijeha 2° bogoljubnosti jesmo uvjetni i poslušni Bogu, 3° umjetnosti naučenismo poznati volju Božiju, 4° jakosti pomoženi smo nju izvršiti; 5° svjetom opominjenismo o privarâ gjavola; 6° razumom uzdignuti smo razumjeti otajstva svete Vjere; 7° mudrosti postajemo izvrsni da uredimo naš život i naša djelovanja na slavu Božiju; jer mudrac pozna najpokonju svrhu i k'njoj svaku stvar upravlja.

Digitized by Google

O DJELOVANJIH MILOSRDJA.

U. Koliko je djelovanja milosrdnih o kojem će mo biti ispitani osobitim načinom na dan sudnj?

O. Jesu sedam.

I. Napitati gladnoga — kako na listu 7

U. To su djela milosrdja telesna; jesu li koja ina djela milosrdja duhovna?

O. Jesu sedam druzijeh, t: j: duhovnijeh.

I. Svjetovati — kako na listu 8

O GRIJESIMA.

U. Prihodeći sad k' razvidjenju grijeha, koliko se nahodi vrstà grijeha?

O. Grijeh je dvovrstan, istočni i tvorni; koji se paka razdjeljuje u smrtni i oprostljévi.

U. Koje je grijeh istočni?

O. Jes oni s' kojim se svi rađjamo ter ga imamo kako po očinstvu ili djetinstvu našega prvoga oca Adama

U. Kako smo očistjeni od ovoga grijeha?

O. Svetim krštenjem; zato ko umire bez krštenja ide u Limbo, ter je odalečen vjekovito slave Raja nebeskoga.

U. Koje je grijeh smrtni?

O. Jest oni koji se tvori proti ljubavi Božijoj ili iskrnjega; a zovese smrtni jer diže duši život duhovni koji je milost Božija.

U. Kako nam se prašta ovi grijeh?

O. Svetim krštenjem, kada se čeljade krsti poslje negoje sagriješilo samotvorno ili svetom no-

Digitized by Google

korom to jest po Ispovijesti kako se je prije reklo. A ko umre u smrtnomu grijehu ide u vjekovne muke pakljene.

U. Koji je grijeh oprostljivi?

O. Jest oni koji nije suprotiva ljubavi i ne diže duši milos Božiju, nit šlje u muke pakla; dali ništa ne manje jes mrzak Bogu er nije po volji njegovoj ter skraćuje plam ljubavi, i s'tega treba očistitse od njega na ovom svijetu, ili u očistenju to jes purgatoriju na drugomu.

U. Koliko je grijeha glavnijeh koji su kako vrutak svijeh ostalijeh?

O. Jesu sedam svakomu od kojeh se opire jedna krepos.

1. Oholast kojoj — kako na listu 8

U. Koliko je grijeha protiva Duhu Svetomu?

O. Šest.

1. Neufanje — i ost. kako na listu 8

U. Koliko je grijeha koji vape osvetu prid licem Božijem?

O. Jesu četiri.

1. Ubojstvo — kako na listu 9

O ČETIRI NAPOKONJIH I O SVETOMU ROSARIJU.

U. Koliko je stvari najposljednjih čovjeka koje S. Pismo zove napokonja, i koja dobro razmišljena čine da se uztegnemo od grijeha?

O. Jesu četiri.

1. Smrt — kako na listu 9

Digitized by Google

U. Koju zabavu imaš vrijednu za uzdržati bogoljubstvo?

O. Govorim Rozarijo Gospino, razmišljajući petnaes Otajstvâ istoga Rozarija u koijem se sadrži život našega Gospodina Isukrsta.

U. Koja su petnaes Otajstvâ?

O. Jesu pet radosnijeh;

1. Navještenje Angjeosko.
2. Pohogjenje S. Elizabete.
3. Porogjenje Gospodinovo.
4. Prikazanje njegovo u templu.
5. Razgovoranje djeteta Jezusa s'Mudarcima.

Pet drugieh bolesnijeh jesu.

1. Molitva u vrtu.
2. Bičevanje pri stupu u dvoru Pilatovu.
3. Okrunjenje trnovo.
4. Nošenje križa.
5. Propetje i smrt našega Spasitelja.

Napokonja slavna jesu pet.

1. Uskrsnuće Gospodinovo.
2. Uzašašće njegono na nebesa.
3. Došašće Duha Svetoga.
4. Uznesenje Gospino na nebo.
5. Okrunjenje i uzvišenje njezino vrhu svijeh korâ Angjeoskijeh.

NAPOMENA.

Da se dostignu mnoga Proštenja dopuštena molećim Sveto Rozarijo, ili treći dio trijebaje na svaki koljenac redom razmišljati naređena Otajstva, i da kralieši budu od Oca propovijedaoca blagosovljeni Čeljad ništa ne manje neumjetna stjeću ta ista proštenja i bez to-

Digitized by Google

ga Razmišljanja; nu imaju se nanj učiti. Zato odredi Benedikt XIII. Papa sv. Usp. u Buli — Pretiosus § 4. — Ferraris Bibl V. Indulgentia Art. 6. n. 8.

PRIJE POUČENJA.

Molitva.

Djelovanja naša, molimo Gospodine, nadišući preteci i pomagajući napreduj; da svako naše govorenje i djelovanje od tebe vazda počme i po tebi početo izvršise. Po Isukrstu Gospodinu našemu.

IZA POUČENJA.

Molitva.

Zahvaljivamo tebi, svemogući Bože na sva dobročinstva tvoja, koji živeš i kraljuješ po sve vijeke vijekâ. Amen.

Digitized by Google

LITANIJE

PRIČISTE DIJEVE MARIJE.

Kad se pobožno reku dobiva se dvijesti danâ proštenja po dopuštenju Sista Pape V. Ferraris. Bibl. V. Indulj. Art. 5. *n.* 4.

Gospodine pomiluj.
Isukrste pomiluj.
Gospodine pomiluj.
Isukrste čuj nas.
Isukrste usliši nas.
Oče nebeski Bože smiluj se nami,
Sinu Otkupitelju Svijeta Bože smilujse nami.
Duše Sveti Bože smilujse nami.
Sveta Marijo moli za nas.
Sveta Bogorodice.
Sveta Dijevo Dijevicâ,
Majko Isukrstova,
Majko Božanstvene milosti,
Majko pribistra,
Majko pričista,
Majko nepotlačena,
Majko neockvrnjena,
Majko ljubježljva,
Majko čudnovita,
Majko Stvoritelja,
Majko Spasitelja,
Dijevo prirazborna,
Dijevo poštovana,

} Moli za nas.

Digitized by Google

Dijevo pripovjediva,
Dijevo moguća,
Dijevo blaga,
Dijevo vjerna,
Zrcalo pravednosti,
Pristolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Sude duhovni,
Sude častivi,
Sude izvrsne bogoljubnosti,
Ruso otajna,
Turnju Davidov,
Turnju bijelokosni,
Kućo zlatna,
Korabljo uvjeta,
Vrata nebeska,
Zviezdo jutrnja,
Zdravlje nemočnikâ,
Utočiśće grješnikâ,
Utješiteljice žalosnijeh,
Pomočnice Krstjanâ,
Kraljice Angjelâ,
Kraljice Patriarkâ,
Kraljice Prorokâ,
Kraljice Apostolâ,
Kraljice Mučenikâ,
Kraljice Ispovjednikâ,
Kraljice Dijevicâ,
Kraljice svijeh Svetijeh,
Kraljice bez grijeha istočnoga začeta,
Jaganče Božiji koji dižeš grijehe Svijeta,
Prosti nami Gospodine,
Jaganče Božiji koji dižeš grijehe svijeta,
Usliši nami Gospodine.

Digitized by Google

Jaganče Božiji koji dižeš grijehe svijeta,
Smiluj se nami Gospodine.

Pod tvoju obranu utječe mo se Sveta Bogorodice naše molbe nepogrdi u potrebâ našijeh, nu od pogibja svijeh oslobodi nas svegjer Dijevo slavna i blagosovljena.

℣. Moli za nas Sveta Bogorodice.

℟. Da se dostojni učinimo obećanjâ Isukrstanijeh.

MOLIMO.

Milos tvoju molimo Gospodine u pometi naše uli, da mi koji Angjeoskim navještenjem Isukrsta Sina Tvoga uputjenje poznasmo, mukom njegovom i križem, k' slavi uskrsnuća budemo privedeni, po istomu Isukrstu Gospodinu našemu. Amen.

Digitized by Google

NADOSTAVAK

Koi može služit kao Nauk za Sv. Pričešćenje.

U. Ko nas je stvorio i postavio na ovi sviet?

Od. Stvorio nas je Gospodin Bog.

U. Ko je Bog?

Od. Bog. jes jedan duh pričisti, jedno biće prizvrsno, Koije stvorijo Nebo zemlju i sve što biva.

U. Zašto nas je stvorijo Bog?

Od. Bog nas je stvorijo da ga poznajemo, da ga ljubimo i služimo na ovom svietu, za moći ga pak uživati u Raju po sve vjeke.

U. A gdi je Bog?

Od. Bog je na nebu, na zemlji i na svakome miestu.

U. A koliko je Bogov?

Od. Nije nego jedan sam Bog, u tri Sobstva različita, koja se zovu Otac, Sin, i Duh sveti; a sva tri zajedno zovu se prisveto Trojstvo.

U. Otac jeli Bog?

Od. Jes, Otac je Bog.

U. Sin jeli Bog?

Od. Jes, Sin je Bog.

U. Duh sveti jeli Bog?

Od. Jes, Duh sveti je Bog.

Digitized by Google

U. Jesu li dakle tri Boga?

Od. Nije su tri Boga nego jedan sam Bog u tri Sobstva različita.

U. A zašto Otac i Sin i Duh Sveti su jedan sam Bog?

Od. Otac i Sin i Duh Sveti jesu jedan sam Bog, jer imaju sva tri zajedno isto biće i istu narav božanstvenu.

U. A ko je stariji i mogućiji od ova tri Sobstva?

Od. Sva tri Sobstva Božanstvena su jednaka u svakoj izvrsnosti.

U. Koje Sobstvo prisvetoga Trojstva učinilo se je čoviek?

Od. Drugo Sobstvo prisv. Trojstva to jest Sin Božji, učinijo se je čoviek.

U. A što je učinijo Sin Božiji za učiniti se čoviek?

Od. Uzeo je jedno tielo i jednu dušu, kako imamo i mi, u pričistoj utrobi preblažene Dievice Marije po kreposti Duha Svetoga.

U. A zašto se je Sin Božji učinijo čoviek?

O. Sin Božji učinijo se je čoviek za odkupiti i osloboditi nas od sužanjstva neprijatelja paklenoga, i da zadobije za nas život viečni na nebesih.

U. A kako se zove ovi Sin Božji, koi se je učinijo čoviek?

Od. Sin Božji koi se je učinio čovick zove se Jezus Isukrst, Odkupitelj naš, pravi Bog i pravi čoviek.

U. A gdi se nalazi Jezus.

O. Jezus kako Bog nalazi se na Nebu, na zemlji i na svakome miestu; a kako Bog i Čoviek nalazi se na Nebu i u presvetom Sakramentu Otara.

Digitized by Google

U. Što se nalazi u presvetom Sakramentu Otara?

Od. U pres. Sakramentu nalazi se Tielo, Kèrv, Duša, Božanstvo Isukrstovo pod prilikom iliti obliėjem kruha i vina.

U. Što će reći prilika iliti obličje kruha i vina?

Od. Prilika iliti obličje kruka i vina hoće reći sve ono što se vidi i što se čuti; to jest, ona biloća, ona tvèrdoća, ona veličina, ona slast.

U. Kako se kruh i vino priobraćaju u Tielo i Krv Spasitelja Jesusa?

Od. Kruh i vino priobraćujuse u Tielo i Krv Isukèrsta po kriposti riečih posvećenja.

U. A posli riečih posvećenja, jeli onde već kruh i vino?

Od. Posli riečih posvećenja, nije onde više kruh ni vino, nego kruh se priobraća u pravo i istinito Tielo Gospodina našega Isukrsta, a vino se priobraća u pravu i istinitu Kèrv Spasitelja našega.

U. Kad je Jezus postavio presveti Sakramenat Pričešćenja?

Od. Na najzadnjoj večeri, koju učini sa svojim učenicim.

U. U presvetom Sakramentu jeli živ ali mrtav Jezus?

Od. U presvetom Sakramentu Jezus je živ i slavan, kako je živ i slavan na Nebesih.

U. Kad se razlama presveta Ostija, razlama li se i Tielo Jesusovo?

Od. Kad se razlama presveta Ostija, ne razlama se Tielo Jesusovo, nego samo obličje kruha.

U. Ako se nerazlama Tielo Jezusovo, u komu dakle dilu sv. Ostije ostaje cielovit Jezus?

Digitized by Google

Od. Ostaje cielovit Jezus u svakom dielu, tako da bi se ona Ostija razlomila na hiljadu mrvicah, u svakoj onoj mèrvici bijo bi cielovit Spasitelj Jezus.

U. Koliko je stvarih potribitih za dobro se pričestit?

Od. Tri stvari, to jes:

1. Biti postan, neidući i nepijući nikakove stvari od ponoći do pričešćenja.

2. Biti u Božjoj milosti, to jes biti bez grieha smrtnoga.

3. Pripraviti se na sveto Pričešćenje promišljajući koga se ima primiti, i čineći diela viere, ufanja, ljubavi, skrušenja i ponižnja.

U. Što valja učiniti posli Pričešćenja?

Od. Valja postati u Cèrkvi najmanje jedan četvrti dijo ure, za zafaliti Spasitelju Jezusu da se je dostojao napitati dušu našu s njegovim presvetim Tielom i napojiti ju s neprocinjenom svojom Kèrvlju, i prositi od Njega za se i za druge, milosti, koje su nam potribite za spasenje naše.

U. Što čini u nami, ili koje plodove nam donosi sveto Pričešćenje?

Od. Najpèrvo: uzdèrži u duši milos Božiju i kriepi istu dušu s njom; kako jiće telesno uzdrži u životu u kriepi tielo.

Drugo: uzmnožuje u nami milos posvećujuću, po kojoj sve to više rastemo u ljubavi prama Bogu i prama Izkrnjemu.

Trèće: čuva dušu od smrtnog grieha, jer gasi u nami grešna prignuća, i jači nas u napastovanju.

Četvrto: lieči dušu od malih i svakdanjih griehâ.

Digitized by Google

Peto: Na smrti daje nam jakos da pretrpimo naše muke i da odolimo napastovanjim neprijatelja paklenoga.

U. Da bi se ko pričestijo u grjehu Smrtnomu bili primijo Jezusa Isukrsta?

Od. Bi ali nebi primijo njegovu milos, negobi učinijo jedan veliki grieh, koji se zove sveto grdje;

U. Tko idje u pakao?

Od. Idju u pakao svi oni, koji umru u griehu smrtnomu.

U. Što se čini u paklu?

Od. Trpe se muke strahovite; nigda se ne može Boga viditi, a gori se u ognju viekovito zajedno s gjavlim.

U. Ko idje u Raj.

Od Oni, koji umru u milosti Božjoj, i nemaju nikakva duga od grihov da prije plate za koje vrieme u Čistilištu ili Purgatoriju.

U. Što se čini u Raju?

Od. Uživa se Bog u družtvu Andjelah i Svetih po sve vieke.

U. Što je dužan vierovati Kršćanin da podje u Raj?

Od. Dužan jes vierovati sve ono, što vieruje Sveta Crkva Katoličanska Rimska.

U. A što je dužan znati Kršćanin da podje u Raj?

Od. Dužan jes znati sve ono što se uzdrži u Vierovanju, valja da znade deset zapoviedih Božjih i pet zapoviedih Svete Matere Crkve i Očenaš.

U. Što je dužan činiti da podje u Raj?

Od. Dužan jes obslužiti zapoviedi Božije i Svete Matere Crkve.

Digitized by Google

Digitized by Google

16. IV. 1930

Digitized by Google

Digitized by Google

J 3371

3186244536